

KŘESŤANSKÁ ZPRAVODAJ

**Věřit, dát šanci víře,
ne znamená zbavit se rozumu,
nýbrž zpupnosti rozumu.
Dát prostor víře předpokládá
osvobodit se od iluze,
že hloubku pravdy
můžeme plně uchvátit ...**

T. Halík

**Heřmanův Městec
Velikonoce 2016**

VELIKONOCE JSOU TAK TROCHU DIVNÉ SVÁTKY

Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, a pak hrob Bílé soboty.

Zrada, zbabělost, urážky, bití, odsouzení na smrt a pak zdání konce.

Můžeme si tedy klást otázku, jaký má smysl slavit svátky jara, ve své prehistorii svátky kočovných pastevců a zemědělců?

Velikonoce jsou výjimečné právě v tom velkém příběhu Ježíše Krista a uzavření smlouvy mezi Bohem a vším lidem. Smrt Krista se tak nestala tečkou za justičním zločinem, ale naším vysvobozením, protože po ní nastává slavné Vzkříšení.

Pro nás, pro všechny.

Mons. Dominik Duka OP, arcibiskup pražský

Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te se podívat na místo, kde ležel. Jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých; jde před nimi do Galileje, tam ho spatří. Hle, řekl jsem vám to.“ Tu rychle opustily hrob a se strachem i s velkou radostí běžely to oznámit jeho učedníkům. A hle, Ježíš je potkal a řekl: „Bud'te pozdraveny.“

Evangelium podle Matouše 28,5-9

Milí přátelé v Kristu,

vzkříšení je tajemství. Nemůžeme ho vidět, dokázat, vyfotografovat. Je to skrytý Boží čin. A jestli Pánu Bohu věříme, pak mu musíme nechat prostor pro to, aby jednal skrytě a tajemně. Aby on rozhodl, jestli poslední slovo na světě má beznaděj a smrt nebo naděje a život. Ježíšovo vzkříšení znamená, že se Bůh rozhodl pro naději a život.

Nemusíme všechno vědět ani všemu rozumět. Ženy se taky neptaly, jak se to stalo. Naslouchaly andělovi, důvěřovaly - a jejich život se změnil. Ještě se trochu chvěly strachem, možná jim ještě neuschly páteční slzy na tvářích, ale rozběhly se s radostí.

Často nás Boží oslovení zaskočí, když je vůbec nečekáme a ještě naplno vžijeme v minulosti. Pak jde o to, jestli dokážeme rozeznat, že začíná něco nového. A že to nové znamená život.

Je možné zůstat viset na starém. Zavřít za sebou dveře a neslyšet pozvání ke změně. Zůstat v tom, co důvěrně známe, co jsme si stokrát osahali, co nás sice nezklame, ale také ničím novým nepřekvapí.

Druhá možnost je nechat se překvapovat, někdy se i děsit jako ženy před andělem, ale přitom se otevřít novým věcem. Obě Marie běží, ještě se trochu bojí, ale také mají obrovskou radost. Život znova začíná, Ježíš žije.

A Ježíš ženy zdraví, docela obyčejně, jakoby se nic zvláštního nedělo. „Buďte pozdraveny,“ říká Ježíš, ale v tom pozdravu zní také „radujte se“. Radujte se, protože běžíte cestou víry a naděje. Běžíte dobrým směrem. Důvěřujte a dostanete odvahu.

Když se rozběhneme cestou velikonočního jitra, neběžíme naprázdno ani do prázdna. Běžíme s velikonoční důvěrou, že zase a nečekaně někde potkáme našeho Pána – naši naději a život. I před námi se otevřel život.

Přeji i vám v tomto velikonočním čase radostné setkání se vzkříšeným Pánem.

Jan Plecháček

ÚVAHA O VELIKONOCÍCH

Už dva tisíce let slavíme vzkříšení Kristovo.

Samotné Velikonoce sahají ještě dále do minulosti. Jejich počátek je u Boha. Ty první znamenaly vysvobození Božího lidu z egyptského otroctví. Kdyby Bůh v určitém čase nezasáhl ve prospěch lidu, který si zvlášť stvořil a chránil, kdyby Izraelité byli jako každý jiný národ, možná by se už o nich dnes ani nevědělo.

A toto pod vedením Mojžíšovým se stalo předzvěstí ještě jiného, zásadnějšího osvobození – z lidské obavy o život, osvobození z údělu smrti, který dolehl na lidské pokolení, když chtělo žít jen z vlastních sil a opustilo Stvořitele, když opustilo pramen vody živé a začalo si kopat cisterny rozpuštěné, které nebyly schopné životodárnou vodu udržet, jak čteme u proroka Jeremiáše (2, 13).

Je úžasné, jak toto osvobození se stalo skrze smrt, kterou Bůh použil jako nástroj obnovy života. Z lásky k nám lidem Bůh neváhal vydat svého Syna, který byl ponořen do křtu utrpení a smrti, aby pro jeho poslušnou úctu a věrnost poslání jeho samého ze smrti vysvobodil a spolu všechny ty, kteří jsou a Kristem spojeni. (1 Kor 15, 20-23)

Jak to dnes vnímáme? S osvobozením z otroctví by asi nebyl problém – vězňové se dostávali na svobodu.

S osvobozením ze smrti a nastolením nesmrtelnosti problém je, poněvadž nic takového není v silách člověka a zcela se vymyká denní zkušenosti, když lidé stále umírají. Dokonce se může zdát ve srovnání s aktuálními potřebami a prožitky pomýšlení na budoucí život velmi vzdálené realitě našeho života.

Pavel píše Korint'ánům, kteří měli pochybnosti, tato slova: „Kdyby Ježíš nevstal, bylo by opravdu zbytečné na takové věci myslet. Ale Ježíš z mrtvých vstal!“ (Srv. k. 15)

My toužíme po důkazech, ale Ježíš chce, abychom se spolehli na jeho příslibení. Vícekrát poslal ty, kteří ho prosili o pomoc, aby se o ní přesvědčili, až se vrátí na místo, kde se měla projevit. Řekl: „Jdi, tvůj syn, tvá dcera jsou živi,

ukažte se kněžím.“ Stejně to platí o jeho slově: „Syn člověka bude zabit, ale třetího dne vstane z mrtvých.“ Kéž se nedáme strhnout tehdejšími Petrovými nepochopením kvůli Ježíšovu utrpení a spolehne se na Kristovo vzkříšení a radostně očekáváme naplnění příslibu: „Kdo ve mne věří, bude žít, i když zemřel“. (Jan 25-26)

P. Josef Smola, děkan

„Jednou nahoru a jednou dolů. Někdy je člověk povýšen a jindy zase ponížěn. Proto je třeba být zakotven v pevné naději. A chce – li nás zoufalství nebo všelijaká vrtkavost života zlomit, volejme o to více k našemu milému Pánovi. Jako učedníci: Pane, zachraň nás, hyneme!“

Mistr Jan Hus, Česká postila

Milé sestry a milí bratři v Kristu, přátelé a příznivci, čtyřicetidenní postní doba je u konce a my si budeme v našich kostelích a sborech společně oživovat pašijové události.

Tolikrát jsme již četli a slyšeli svědectví evangelistů o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma na oslátku, o Hodu beránka s jeho učedníky, o zatčení, odsouzení a ukřižování Páně i o jeho slavném Vzkříšení...Možná, že už pašijový příběh vnímáme poněkud automaticky, aniž bychom se pokusili každoročně se opakující vyprávění znovu promyslet.

Prožitý rok v našem životě znamená mnoho nového, mnoho změn, zkušeností, ztrát i obohacení, naše názory a postoje se vyvíjejí, životní priority a hodnoty se mění...

Mistr Jan Hus, jak čteme v úvodním citátu, si jistě velice dobře uvědomoval proměnlivost a vrtkavost lidské existence. I on sám stál podobně jako o čtrnáct století dříve Ježíš před těžkým rozhodnutím – zda setrvat ve své víře a učení i za cenu sebeobětování nebo couvnout a tím sám sebe zachránit. Pašijový příběh je příběhem o mezní situaci člověka, o oběti, kterou ani nelze domyslet.

Mistr Jan Hus píše o naději ve víře ve Vzkříšeného jako o kotvě či záchranném kruhu pro všechny lidi, kteří se tak často topí a klesají pod břemeno svých životních problémů, starostí, bolestí.

Velikonoční zvěst pro nás může být skutečně velikou radostí, oporou a povzbuzením. Ovšem nezapomínejme ani na odpovědnost a závazky, plynoucí z důvěry a ochoty následovat Mistra a Pána. Jako kdysi Kristovi učedníci i my často chybuje, kráčíme po špatných cestách, ztrácíme sílu, jistotu, odvahu...

A tak se, sestry a bratři, o letošních velikonočních svátcích navzájem povzbuzujme ve víře, v naději a v lásce a nechme se vést slovy Mistra Jana Husa:

„...abychom následovali svého Spasitele Ježíše Krista, nemůžeme mít lepšího vůdce a mistra, ani jiný základ a čistější zrcadlo. Proto za ním jděme, jeho poslouchajme, a na něm víru, naději a lásku, i všechny dobré skutky zakládejme, v něho jako v zrcadlo hledíme a k němu ze všech svých sil tíhněme.“

Mistr Jan Hus, O svatokupectví
Alena Tučková, CČSH

Sestry a bratři,

dovolte, abych vám popřál příjemné prožití svátků, které svými zvláštními důrazy – smrtí Mistra a Zjevením Páně – vykreslují dramatickou otázku naplnění života smysluplnou činností až po krajní mez oběti. Strpění namísto násilí, sebezpotlačení namísto sebeprosazení se od chvíle Ježíšova loučení s učedníky staly ideály postojů, k nimž sice v mnohých situacích obtížně dospíváme, jejichž absenci však mnohdy silně pociťujeme. Připomeňme si o letošních Velikonocích a v této rozkolísané době, jakou rozumností a lidskostí se projevovali ti, kteří ve své době ideál humanitní považovali za maják v bouři.

Leoš Tuček, CČSH

Chci vám vyložit radostnou zvěst, kterou jsem vám už hlásal. Vy jste ji přijali a jste v tom pevní. Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem. (srov. 1Kor 15,1-4)

Slovo „evangelium“ znamená dobrou, radostnou zprávu.

V čem je tato zpráva dobrá a radostná?

Je zprávou o Ježíšově životě, o jeho smrti na kříži a o jeho vzkříšení.

Na Ježíšově příběhu se můžeme stále učit, že konečné slovo má „vzkříšení“,

nikoli naše „temné“ chvíle, i když nám to tak může někdy připadat.

Svěříme-li se Bohu, dočkáme se vyřešení našich těžkostí způsobem, které dají našemu prožívání smysl.

Je zprávou, ve které jsou příběhy ze života.

Je o lidech, kteří už nevědí, jak v životě jít dál,

o lidech, kterými okolí opovrhne,

o lidech strachujících se o sebe sama,

o lidech vyvyšujících se nad druhé,

o lidech neschopných zřít se svého majetku.

Je o lidech nešťastných, nemocných, opuštěných,

slabých, toužících po lásce...

Je zprávou o Ježíšově láskyplném přístupu ke všem lidem bez ohledu na jejich hříšnost,

o jeho nikdy nekončící připravenosti odpouštět,

o jeho touze činit nás šťastnými...

Evangelia jsou dobrou zprávou o Ježíši,

který nám svým příběhem vypověděl

a stále vypovídá o tom, jaký je Bůh.

Že je to Bůh milující, odpouštějící,

pomáhající a je stále s námi:

„Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání věků.“ (Mt 28,20)

Inspirováno knihou Země bez obzoru od Ladislava Heryána, kterou vydalo nakladatelství Vyšehrad.

Sestry a bratři, přeji Vám i Vaším rodinám požehnané a pokojné velikonoční svátky, pevné zdraví a mnoho sil i radosti do dalších dní letošního jara.

Zdenka Sedláčková

PASCHA JEŽÍŠE KRISTA

Velikonoce, které slavíme po prvním jarním úplňku, mají svou předbiblickou historii jako svátek pastýřů, kteří obětovali mládě ze svého stáda pro ochranu a zabezpečení celé nové populace. Pesachový beránek je chápán jako předobraz ukřižovaného Krista a vysvobození Izraele z Egypta jako předobraz vysvobození z moci hříchu. To jsou i Velikonoce, které slavili Izraelité v Egyptě. Pro ně se stávají Velikonoce specifickým svátkem, k němuž pak přistoupí Velikonoce, které slavili Izraelité na břehu Jordánu za Jozua, Mojžíšova nástupce, kdy se z kočovníků stávají zemědělci a obětují první snopy své úrody. V této kombinaci probíhaly starozákonní Velikonoce.

Velikonoce doby Ježíše Krista nám přibližuje židovský pesachový seder (slavnostní večeře připomínající vyvedení Izraele z egyptského otroctví). Ten je ovšem pozdější. Starším dokumentem pro pochopení oslav velikonočních svátků, jak je prožíval Ježíš Kristus, jsou targumy (překlady hebrejské bible do aramejštiny) ke knize Exodus, kapitola 12. Rovněž tak můžeme sledovat slavnost pesachu v talmudu, v té části, která je ústní tradicí judaismu a nazývá se Mišna.

Odborníci říkají, že samotné Velikonoce v době Ježíše Krista byly slavností čtyř velkých nocí spojených paschou. Jednak exodus – východ z Egypta, jednak oslava noci stvoření světa, ke kterému mělo dojít v měsíci nisanu, tzn. v prvním měsíci židovského kalendáře (podobně tomu bylo ve všech kalendářích). Třetí událostí byla tzv. akéda, což byla vzpomínka na obětování Izáka na hoře Moria. Jedná se o onen pahorek, na kterém byl později vystavěn chrám. Čtvrtou nocí bylo eschatologické očekávání příchodu Mesiáše.

Nejvýznačnějším dokladem slavení křesťanských Velikonoc je křesťanská verze pesachové hagady, což je starší pasáž talmudu než Mišna, jejímž autorem je Meliton ze Sard. Tento židokřesťanský biskup žil přibližně uprostřed druhého století po Kristu a jeho spis se nazývá Peri pascha, tedy O Velikonocích.

Židokřesťané v Sardech slavili Velikonoce tak, jak byli zvyklí ve své ještě předkřesťanské tradici, a to i s ukrytým nekvašeným chlebem, jehož nalezení bylo svědectvím o příslibu příchodu Mesiáše. Můžeme tak říci, že to je ten chléb, který bere do rukou Ježíš Kristus a říká slova, kterými ustanovuje eucharistii. Jak plyne z Melitona textu, pesachový beránek je chápán jako předobraz ukřižovaného Krista a vysvobození Izraele z Egypta jako předobraz vysvobození z moci hříchu způsobeného pádem prvních lidí.

To jsou tedy nejstarší křesťanské Velikonoce. Nejsou jen oslavou smrti Ježíše Krista, nýbrž také jeho vzkříšení. Z tohoto spásného činu rodí se církev a otevírá se cesta ke spáse. Proto i o generaci mladší Tertulián hovoří o zvyku křtít o velikonoční vigílii. Tak se postupně, jakoby zpřítomněním jednotlivých dnů závěru Ježíšova života, vytvoří velikonoční triduum. Nejstarší je Velký pátek, před který se předradí památka poslední večeře, jež podle novozákonního textu musela předcházet. Velký pátek přerůstá do Bílé soboty a vigílie vzkříšení. Také naše současné slavení Velikonoc podle misálu Pavla VI. odráží dvanáctou kapitolu Exodu jako předobraz Kristovy paschy, Kristových Velikonoc.

Budeme-li se ptát na naše velikonoční zvyky, pak nejbližší tradici židovských velikonoc je svěcení mazanců či potrawy, se kterým se setkáváme především na východě. Barvení a svěcení vajíček není biblický ani ranně křesťanský zvyk, ovšem byl adoptován, protože vejce je symbolem nového života. Svěcení velikonočních ratolestí, kočiček je potom určitý odkaz na Kristův příjezd do Jeruzaléma.

Zamýšlíme-li se nad touto tradicí, je nám jasné, že bychom si v rámci slavení Velikonoc měli v tomto roce více sledovat texty Melitona Sardského a páteční uctívání kříže. Měli bychom mnohem více čerpat z oné hluboké biblické židokřesťanské tradice, která se ve středověkých a barokních Čechách stala našimi Velikonocemi.

Mons. Dominik Duka, arcibiskup pražský

JE V TOM BEZBŘEHOST JEŽÍŠOVY LÁSKY

Eucharistie. Jeden z velikých darů Velikonoc.

Události umučení a zmrtvýchvstání Pána Ježíše se odehrávají v kontextu jednoho z nejstarších židovských svátků nekvašených chlebů – Pesach (hebr. *pasach* = přeskočit, Bůh „přeskočil“ izraelské domy, když udeřil na prvorozené). Ježíš slavil s učedníky pesachovou večeří Seder (pořádek) – rituální velikonoční hostinu, kterou charakterizují otázky: *Proč je tato noc odlišná od všech ostatních nocí?*

Základem Sederu je biblické nařízení učít děti o významu vysvobození židovského národa z egyptského otroctví: *V onen den svému synovi oznámíš: „To je pro to, co mi prokázal Hospodin, když jsem vycházel z Egypta“ (WEx 13,8).*

O hostině Pesachu můžeme hovořit jako o předobrazu, který Kristus naplnil při Poslední večeři. Starozákonní lid po ní vyšel do země svobody. A také v Kristu přichází svoboda, nový život a budoucnost člověka.

Příprava hostiny nebyla maličností – na stole toho muselo být nemálo: tři zakryté macesy (nekvašené chleby) představující tři složky lidu Izraele: kněze, levity a Izraelity, pesachová Hagada – kniha zaznamenávající řád domácích bohoslužeb při sederové večeři, víno – dostatečné množství, aby každý účastník mohl vypít předepsané čtyři poháry, sederový talíř, pohár Kiduš, Eliášův pohár, slaná voda – připomínající zázrak během přechodu přes Rákosové moře, ale také např. *charost* – směs strouhaných jablek, oříšků, mandlí, skořice, zázvoru a červeného vína připomínající materiál na cihly, které musely vyrábět zotročení Izraelité. Dále *maror* – hořké byliny (např. salát, křen) připomínající hořkost otroctví. *Bejca* – vejce uvařené natvrdo, symbol nového života a též Izraele, jenž je přirovnáván ke žlutku, který nikdy zcela nesplyne s bílkem, stejně jako Izrael nikdy nesplynul během pobytu v Egyptě s okolními národy. A samozřejmě připravený beránek.

V evangeliích máme stručně naznačeno něco z obsahu židovského rituálu – *Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu* (Mt 26,30; Mk 14,26). Učedníci zpívali s Ježíšem „velký Halel“ – žalmy 112 – 117.

Seder vyžaduje dodržení pořadí jednotlivých úkonů. Řád hostiny byl jasný a přímo nabitý symbolikou. Příkazy, které se musely splnit – konzumace macesů (nekvašených chlebů), předčítání Hagadu a Halelu, vypití čtyř pohárů, konzumace maroru. V absolutním zjednodušení můžeme říci, že osu této rodinné bohoslužby tvořilo pití kalichů. Třetí v pořadí se nazýval kalichem požehnání – viz 1 Kor 10,16: *Není kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově? A není chléb, který lámeme, účastí na těle Kristově?* Čtvrtým pohárem se vyjadřovala naděje v mesiánskou obnovu.

Ježíš s učedníky leželi na lehátkách (obvyklý způsob tehdejšího „stolování“) a slavili. Proto i ta trochu zvláštní zmínka, že Jan ležel Ježíši Kristu na prsou.

Oni skutečně slavili – s vděčností a úctou k Hospodinu, svým předkům ... Krásná, vážná a zároveň hluboká a intimní chvíle naplněná radostí. Janovo evangelium zaznamenává i zvláštní „lekcí“ Pána Ježíše – umývání nohou. Ježíš myl určitě nohy i Jidášovi a jedl s ním z jedné mísy. Nechal člověka, o němž věděl, že ho zradí, ve své blízkosti. Je v tom bezbřehost Ježíšovy lásky.

volně zpracováno dle Velikonoční přílohy KT 2015

SLAVÍME ŠEDESÁTKU

Na samém začátku května to bude 60 let, co je v Heřmanově Městci samostatný evangelický sbor. Letos vychází výroční den, totiž 1. květen, na neděli, a to je skvělá příležitost výročí si připomenout. Pravda, v dlouhé historii

církve Kristovy je to jen kratičkový úsek, ale pro nás, heřmanoměstecké evangelíky, jsou to léta, za která jsme vděční. Proto se chystáme šedesátku pěkně oslavit a chceme pozvat i vás, naše bratry a sestry ve víře, abyste se radovali spolu s námi.

Jak jinak by si křesťanské společenství mělo takovou událost připomenout než děkovnou bohoslužbou. Při ní poslouží kázáním Daniel Ženatý, donedávna pardubický farář, od podzimu synodní senior Českobratrské církve evangelické, který bude hostem celého slavnostního dne. Jak ho znám, bude to kázání biblické, aktuální, svěží. Při bohoslužbě budeme také slavit večeri Páně.

Chtěli jsme původně celý slavnostní program uspořádat v synagoze. Je zde dost místa, abychom mohli pozvat hosty a je tu také dobrý důvod – vždyť rabínský dům a synagoga byly v době vzniku samostatného evangelického sboru jeho domovským místem. Nakonec se to nezdařilo, budeme tedy bohoslužbu slavit v naší malé modlitebně ve sborovém domě v Zahradní ulici v obvyklém čase našich bohoslužeb – tedy od 9 hodin. Tušíme, že většina z vás bude v tomto čase na bohoslužbách ve svém kostele. Protože ale stojíme o to, abyste při této události mohli být s námi, navážeme v připomínce výročí přednáškou v Rytířském sále, která začne v 11 hodin. I pro ni využijeme přítomnosti synodního seniora Daniela Ženatého, a protože se nechceme jen obracet do minulosti, požádali jsme ho, aby nám přiblížil, v čem vidí šance a úkoly církevního společenství v malém městě. Věřím, že to je téma, které je zajímavé pro nás všechny křesťany v krásném malém městě Heřmanově Městci, protože všichni společně tu tvoříme společenství jedné církve Kristovy se společným posláním.

Srdečně Vás tedy jménem evangelického sboru zvu, abyste si ve slavnostní den přišli připomenout naše narozeniny s námi. Budeme rádi.

Za evangelický sbor Jan Plecháček

MISTR JERONÝM PRAŽSKÝ - BUŘIČ A REBEL

Dne 30. května 1416 byl upálen Husův žák, mistr Jeroným Pražský. Významný dobový kronikář Pogius Bracciollini o něm napsal: *„Znám se k tomu, že jsem jakživ neviděl nikoho, jenž by u vedení pře, zvláště hrdelní, více se rovnal řečníkům klasickým, kterýmžto se tolik obdivujeme. Ku podivu zajisté bylo, jakými slovy, jakou výmluvností, jakými důvody, jakým obličejem a hlasem i jakou srdnatostí nepřátelům svým odpovídá a konečně při zavřel, až vpravdě čeho politovati, že tak ušlechtilý a výtečný duch odvrátil se ke mněním kacířským, ač pravé-li jest, co se mu připisuje.“*

Pogius snad nechtěně zachytil neklidného ducha Jeronýma Pražského, který se coby chudý student dostal díky dobovému dotačnímu systému až do Oxfordu. Zde získal nejen první informace o učení Jana Wycliffa, ale také obdiv k jeho názorům. Wycliffovsky laděný křesťanský novoplatonizující realismus se pokusil vzdorovat narůstající dominanci nominalistického aristotelismu

tehdejších intelektuálních elit. Důvody souboje mezi tzv. realismem a nominalismem byly velmi složité, ale lze říci, že v posledku šlo o souboj mezi těmi, kteří se snažili zachovat vztah mezi filozofií a teologií (realisté) a těmi, kteří připravili cestu k emancipaci filozofie od teologie (tzv. nominalismus). Nástupci Wycliffa, včetně českých mistrů Štěpána z Pálče, či Stanislava ze Znojma, kladli důraz na morální stránku kněze, který svým zbožným či hříšným konáním do jisté míry určuje kvalitu vysluhovaných svátostí. Paradoxem zůstává, že zatímco radikální realisté Štěpán a Stanislav skončili na straně nominalistů, koncilních otců kostnických a odpůrců Jana Husa, samotný Jan Hus byl nespravedlivě odsouzen za údajný dobový neorealismus. A nálepku neorealisty, štváče, buřiče a kacíře dostal i Jeroným Pražský, který vynikal nad jiné svou inteligencí, vzdělaností a rozhledem.

Jeroným měl ducha neklidného a s chutí v ostrých debatách poukazoval na intelektuální či mravní indispozici protivníků. Své protivníky postupně znemožnil v Paříži (1404), v Kolíně nad Rýnem či Heidelbergu (kolem 1406) i ve Vídni (1410). Právě z heidelberské univerzity přišla na Jeronýma žaloba. V lednu 1409 se Jeroným aktivně podílel na kvodlibetu v Praze, kde hovoří o „ryzích Čechách“ a pobuřuje členy cizích národů, zejména Němců. Svými protivníky je také dehonestován za svoji údajnou účast na aktivní přípravě Dekretu kutnohorského (květen 1409), který vedl k odchodu „cizích národů“ (saský, bavorský, polský) z Univerzity Karlovy i z Prahy. Od té chvíle se šíří po Evropě pověst o kacířích z Čech, o hereticích Janu Husovi a Jeronýmu Pražském.

Když byli v roce 1412 popraveni v tzv. odpustkových bouřích tři mládenci (Jan, Stašek, Martin), stoupenci Husa, radikalizoval se i Jeroným. Zachovaly se zprávy o jeho posměšných útocích, o jeho fyzických atacích na mnichy a odpůrce Husovy; byl obviněn z fekálního pohanění krucifixu. V roce 1413 absolvuje Jeroným Pražský cestu do Sedmihradska. Následovala cesta do Polska, na Litvu; byl pryč i v Palestině. Jeho protivníci právě jeho cest, které měly zřejmě i diplomatický ráz, zneužívali k jeho pohanění. Jeroným byl označen za konvertitu k ortodoxnímu směru („pravoslaví“), neboť jak jinak si mohli jeho protivníci vysvětlit jeho údajné ikonoborecké tendence? Jeroným byl označen za intelektuála s deistickými sklony, neboť pryč ve svém (geniálním!) „štitu víry“ smísil osoby svaté Trojice s jednotlivými prvky přírody. Ať byl Jeroným duchem jakkoli neklidným, zůstal věrný Janu Husovi.

V dubnu 1415 přijel do Kostnice a na veřejných místech rozvěsil svoji oficiální žádost o vydání bezpečného ochranného glejtu. Ovšem deputanti čtyř konciliárních národů (Angličané, Francouzi, Italové, Němci) předvolali Jeronýma ke slyšení. A Jeroným? Učinil to, nač byl zvyklý z minulých, výše zmíněných disputací. Utekl! Ježto však „nedržel jazyk za zuby“ a na útěku se chlubil svou věrností Husovi, byl udán, zatčen a odvečen zpět do Kostnice. Dne 5. července 1415 byl upálen Mistr Jan Hus. Vystrašený Jeroným seděl bezmála celý rok ve vězení a Husovo učení odvolal. Zapřel, tak jako apoštol Petr Krista, i samotného „nebožtíčka“ Husa. Jeho svědomí, agresivita jeho odpůrců a absurdita celého procesu však vedla Jeronýma k tomu, že se dopustil

„neodpustitelného“: „odvolal neodvolatelné“. Opět se přihlásil k Husovi a odmítl kompromis se „zpronevěřilou církví“. S Credem a zbožnými zpěvy na rtech byl nakonec Jeroným Pražský upálen. Zemřel jako mučedník rukou těch, kteří se ve chvíli jeho smrti modlili „Otčenáš“ ...

Martin Chadima, Blahoslav 2016

Pane Bože, daj svobodu všem, kdož tě milují
a tvau pravdu vyznávají všudy, kdež jsau koli po křesťanství.
Předejdiž nás svau milostí, náš Pane Ježíši,
daj, ať přijdem v věčnou říši,
kde kraluješ mocný s tvými vyvolenými.
Duše svatý, návštěv jatý nás hříšné křesťany,
daj nám pravau cestu znáti, bludům odpírati, v pravdě státi.
Slovem Božím, věčným zbožím, rač nás zpravovati.
Všecko jiné a omylné rač od nás zahnati,
milost dáti.
Požádejmež všickni toho, byť nám byl oznámen
Bůh Otec, Syn i Duch svatý, řkauc vespolek Amen.Amen. Amen.

Modlitba, jež uzavírá zprávu Petra z Mladoňovic o životě a procesu Jeronýma Pražského (Život a skonání slavného Mistra Jeronýma, jenž jest upálen v Konstanci pro pravdu Boží a vyznání Mistra Jana Husa).

NOC KOSTELŮ 2016 – 60. VÝROČÍ ČCE, LITURGIE, SKÁCEL I MARIMBA

Program Noci kostelů nyní připravuje již více než 1000 kostelů a modliteben na území celé České republiky. Mottem vizuálního stylu je každý rok jiný biblický verš, jehož součástí je právě slovo „noc“. V letošním roce je to verš z Janova Zjevení 21, 25 „*Jeho brány zůstanou ve dne otevřené, noc tam už nebude*“.

Myšlenka otevřít kostely v noci vznikla před deseti lety právě ve Vídni, kde také v roce 2005 proběhla první Noc kostelů – „Lange Nacht der Kirchen“. V roce 2009 překročila Noc kostelů hranice a otevřely se také kostely a modlitebny na několika místech v České republice. V roce 2010 se Noc kostelů konala již v celé České republice, v roce 2011 poprvé na Slovensku a o rok později také v Estonsku.

V loňském roce se do Noci kostelů v České republice zapojilo více než 1400 kostelů, ve kterých připravili pořadatelé pro návštěvníky na 8 000 programů. O

mimořádném zájmu veřejnosti o program Noci kostelů svědčí i více než 450 000 návštěvnických vstupů zaznamenaných během večera a noci.

Také letos budou moci návštěvníci ve stovkách otevřených kostelů poznávat a obdivovat duchovní a umělecké skvosty křesťanství, které nejsou pouze výrazem minulosti, ale i živé přítomnosti. O tom svědčí i bohatý kulturně-duchovní program, v němž opět nebudou chybět koncerty, komentované prohlídky, workshopy nebo divadelní představení, možnost nahlédnout do kostelních sakristií či klášterních zahrad, zkusit si zahrát na varhany, vystoupat na věže či sestoupit do starobylých krypt, prožít liturgii nebo jen v tichém zastavení vnímat to, co bylo inspirací pro stavitele křesťanských chrámů.

Pořadatelé ve stovkách kostelů v celé České republice začínají již nyní připravovat programy pro Noc kostelů, která se bude konat v pátek 10. června 2016.

Podrobnosti a program na všech místech ČR najdete na www.nockostelu.cz. Neváhejte vyrazit!

Program Noci kostelů 2016 v Heřmanově Městci

Jsme rádi, že v rámci ekumenické spolupráce opět připravujeme společně se zástupci všech tří křesťanských společenství pozvání a program Noci kostelů v Heřmanově Městci. A co nás v pátek 10. června čeká: začneme společně v 19:30 v kostele sv. Bartoloměje, kde po ekumenickém zahájení, přivítání a krátké modlitbě nabídneme téma „Liturgických čili bohoslužebných předmětů“. Bude otevřena malá výstava těchto předmětů s odborným výkladem a besedou. Následovat bude tradiční hudební program. Letošním minikoncertem pro Noc kostelů bude vystoupení tympanistky Komorní filharmonie Pardubice Cécile Boiffin, která nám představí netradiční nástroj – marimbu. Společně potom zavítáme do evangelického sborového domu, kde budeme svědky prezentace k aktuálnímu 60. výročí samostatného sboru v Heřmanově Městci. V Husově sboru se potom můžeme těšit na literární pásmo poezie Jana Skácela v podání Katky Francové a Dušana Hřebíčka. A Noc kostelů již tradičně uzavřeme modlitbou a ztišením letos v kostelíku Panny Marie. Toto je pouze výběr, přesný sled programu bude upřesněn začátkem května. Již nyní ale pozvěte své přátele, sousedy či známé. Noc kostelů je určena hlavně pro ty, kteří do našich kostelů a sborů běžně nepřijdou. Nebojte se je tedy oslovit a pozvat!

Marek Výborný

ADOPCE NA DÁLKU

Na Květnou neděli, stejně jako v minulých letech, proběhl minitrh ve prospěch projektu Adopce na dálku. Díky mnoha dobrodincům se tak sešla částka ve výši 5.534,- Kč. Děkuji všem, kteří se zapojili do přípravy minitrhu a také všem, kteří si velikonoční pozornosti za dobrovolný příspěvek odnesli

domů. Díky vaší dlouhodobé podpoře je na účtu Adopce na dálku ke dni 20.3.2016 částka 27.324,- Kč.

V letošním roce již bylo zapláceno školné pro Theresu Mary ve výši 6.000,- Kč. V druhé polovině roku nás čeká ještě platba školného pro Musoce Cloyise (7.000,- Kč) a Amitha (4.900,- Kč).

S ohledem na celkovou částku na účtu Adopce na dálku, je více než patrné, že veškeré letošní platby školného bez potíží zvládneme.

Jak jsem již avizovala v minulém čísle KZ, Namthip z Thajska ukončila studium. Přesné důvody ukončení studia mi zatím nejsou známy.

Ze stanovených částek školného jsou dětem pořizovány nejen učebnice a školní pomůcky. Jak jsem již několikrát informovala, dětem je rovněž poskytována lékařská péče, očkování, denně teplé jídlo a také např. školní uniforma. Dle informací Arcidiecézní charity Praha jsou z dalších speciálních fondů podporovány také rodiny, jejichž situace si podporu aktuálně vyžaduje. Právě v posledním vydání Bulletinu ACHA Praha č. 3/2016 byla o využití speciálního fondu následující informace:

Na severozápadě Ugandy v kraji Nebbi zničila nedávno vichřice s prudkými dešti několik domů. Přívaly vod zpusťošily vybavení příbytků a odplavily úrodu. Bez střechy nad hlavou se ocitla i Gloria se svou tetou, která se o ni po smrti rodičů stará. Gloria chodí do školy díky programu Adopce na dálku. Živelná katastrofa odnesla všechno včetně učebnic a školní uniformy.

Díky prostředkům ze speciálního fondu na pomoc v krizových situacích pomohla Arcidiecézní charita Praha rodině postavit nový dům. Nakoupila jídlo a základní vybavení domácnosti. Gloria vyjádřila svou vděčnost dárcům z České republiky, bez jejichž pomoci by rodina zůstala zcela bez prostředků.

Farnost sv. Bartoloměje aktuálně podporuje tři děti, jedno z Ugandy a dvě z Indie. Kromě podpory programu Adopce na dálku lze přispívat i na další projekty Arcidiecézní charity Praha. Jako důležitá se jeví podpora lékařské a zdravotnické péče, sociální a humanitární pomoci, podpora zemědělských projektů. Více informací je možné získat na <http://praha.charita.cz/zahranici>.

Pomoci do zahraničí se Charita Praha věnuje od roku 1993. Aktivitu koordinuje Centrum zahraniční spolupráce, jehož posláním je podporovat chudé děti v rozvojových zemích ve vzdělávání a tím jim otevírat cestu k perspektivnější budoucnosti a radostněji prožitému dětství. Dětem, rodinám i celým komunitám tak pomáhá k všestrannému rozvoji, k dosažení soběstačnosti a trvale vyšší životní úrovně.

Přeji vám všem radost ze vzkříšeného Pána, děkuji za dlouhodobou podporu potřebných dětí a těším se další naše společné chvíle.

Helena Polanská

XII. ROČNÍK FESTIVALU „HUDEBNÍ LÉTO V KOSTELE SV. BARTOLOMĚJE“ V HEŘMANOVĚ MĚSTCI SE PONESE VE ZNAMENÍ ROZMANITÝCH VÝROČÍ

Nedávno jsme přivítali začátek astronomického jara a nebude to dlouho trvat a bude zde léto a s ním také již XII. ročník festivalu „Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje“ v Heřmanově Městci. Festivalové koncerty si oblíbili nejen heřmanoměstečtí občané, ale i řada návštěvníků z širokého okolí. Věříme, že i letos pestrou nabídkou přiláká nejen stálé ale i nové posluchače, kteří přijdou sami zažít neopakovatelné spojení krásné hudby a duchovního prostoru barokního chrámu. A jak vypadá letošní program? Nese v podtextu označení „Výročí v ozvěnách festivalu“. Vskutku každým z koncertů některé zajímavé letošní výročí připomeneme. Novinkou bude také mimořádný závěrečný koncert v den připomínky výročí posvěcení kostela sv. Bartoloměje, v pondělí 29. 8. Ostatní se opět budou konat v pravidelném rytmu čtrnácti dnů vždy v neděli v 17.00 hodin od 12. 6. do neděle před heřmanoměsteckou poutí (21. 8. 2016). Je naší snahou otevřít koncerty co nejširšímu publiku. I proto je vstupné na jednotlivé koncerty dobrovolné doporučené. Výjimkou je externí koncert na nádvoří heřmanoměsteckého zámku v neděli 26. června. Předprodej na Ondřeje Havelku a jeho Melody Makers bude zahájen na TIC v Heřmanově Městci v pondělí 9. května.

Slavnostním zahajovacím koncertem **v neděli 12. 6.** připomeneme kulatá výročí skladatele a hudebního génia W. A. Mozarta. V lednu uplynulo 260 let od jeho narození, na konci roku vzpomeneme 225. výročí jeho úmrtí. V podání Symfonického orchestru Konzervatoře Pardubice, sólistů a spojených pěveckých sborů Vlastislav Heřmanův Městec, VUS Pardubice a Salvátor Chrudim zazní **Mozartovo Requiem**. Dílo, které je ve své podstatě svědectvím o autorově tragickém osudu a modlitbou v okamžicích vlastní blízkí se smrti. V rámci externího koncertu **v neděli 26. 6.** zavítáme opět po dvou letech na **nádvoří heřmanoměsteckého zámku**, kde se představí **Ondřej Havelka se svými Melody Makers**. Uskupení, které si také letos připsalo kulaté 20. výročí své existence, představí projekt „**Nás to tady furt baví**“. Vystoupení populárního špičkového swingového big-bandu slibuje být výrazným bodem celého letošního festivalu. XII. ročník dá také větší prostor dechovým nástrojům. Posluchači se mohou těšit na špičkové interprety z předních českých orchestrů včetně České filharmonie. Barokní kompozici kostela sv. Bartoloměje zvýrazní **v neděli 10. 7. Trio barokní hudby**. Koncert slibuje splynutí duchovního prostoru s barokní hudbou komponovanou právě pro tyto příležitosti. S uskupením vynikajících českých hráčů na dechové nástroje i jejich hosty **PhilHarmonia Octet Prague** se ještě jednou vrátíme k Mozartovi. V rámci koncertu „**Oslava Mozarta dechem**“ zazní **v neděli 24. 7.** jeho Serenáda B Dur Gran partita pro 12 dechových nástrojů a kontrabas. Výročí neslaví ale pouze Mozart. Antonín Dvořák se v Nelahozevsi narodil právě před 175 lety. Našeho asi v zahraničí nejznámějšího skladatele připomeneme

Heroldovo kvarteto. V neděli 7. 8. uvede Dvořákovský program složený z **Amerického kvartetu a Smyčcového kvintetu G dur** s hostujícím kontrabasem. Závěrečné dva koncerty budou vsutku výjimečné. **V neděli 21. 8.** se připojíme k oslavám 700. výročí narození římského císaře a českého krále Karla IV., které rezonují českou kulturou po celý rok. Špičkové vokální uskupení **Schola Gragoriana Pragensis** se v programu „**Carolus IV. – rex et imperator**“ pokusí postihnout mnohovrstevnatost tehdejšího hudebního života a vytvořit barevnou hudební mozaiku z repertoáru, který byl úzce spjatý s osobou či působením Karla IV. Mimořádný závěrečný koncert se potom uskuteční **v pondělí po bartolomějské pouti 29. 8.** v den výročí posvěcení kostela sv. Bartoloměje a v roce, kdy si připomínáme 260 let od zahájení jeho stavby (1756). Tečku za festivalem udělá špičkový japonský orchestr **Shinagawa junior string orchestra Tokyo** pod taktovkou Reiji Ina, který uvede skladby Čajkovského, Vivaldiho či japonského skladatele Yasushi Akutagawi.

Hostování tohoto orchestru, který v ČR vystoupí již pouze v Litomyšli a pražském Rudolfinu, jen potvrdí ambici celého ročníku opět posunout jeho programem festival do podoby významné regionální hudební události léta 2016 a získá tak i mezinárodní rozměr. Pestrostí dramaturgie chceme přitáhnout co nejširší spektrum posluchačů a tím přispět k popularizaci nejen klasické hudby. Těšíme se na společnou oslavu krásné hudby prezentovanou špičkovými interprety pro vnímavé a pozorné publikum.

Marek Výborný

NAŠE POVOLÁNÍ K PRAVÉ LIDSKÉ SVOBODĚ

Není asi člověka, který by v životě nechtěl být svobodný. Kvůli svobodě pokládali lidé i vlastní život. V čem ale spočívá naše lidská svoboda? Jak ji lze definovat? Těch možností se nabízí více. Svoboda je v člověku silou umožňující růst a zrání v pravdě a dobru. Je to také nezatíženost potem, nepřítomnost vnějšího působení, nedostatek nucení, život bez omezení. Mluvíme o svobodě lidské, sociální, ekonomické či národní, jinými slovy nebýt v nespravedlivé závislosti na druhých. V právu mluvíme o svobodě svědomí, která zahrnuje nárok na svobodu smýšlení, slova a náboženského vyznání. Ať ji dělíme jakkoli, vždycky by měla směřovat ke konání dobra. O svobodě a osvobození se ale nejlépe hovoří v Písmu svatém. Je zde řeč o svobodě dětí Božích. Svoboda v Kristu, který svou smrtí a zmrtvýchvstáním zvítězil nad smrtí, zlem a hříchem, dává tu největší důstojnost, které člověk vůbec může dosáhnout. Naopak ve volbě života podle ducha světa cíhá mnoho nebezpečí a pokušení dělat, co se mi zrovna zachce, ale ve skutečnosti velmi snadno ztrácím vnitřní svobodu a začnu být otrokem věcí, lidských názorů či špatných návyků. Když chodím několikrát za den do děkanského kostela v Chlumci, potkávám v jeho blízkosti skupinky mladších lidí, kteří tam pravidelně postávají a posilují se alkoholem či píchají si dávky narkotik. Čas od času se vzájemně oslovíme. Některým jsem dával jídlo nebo nějaké drobné. Dříve na mne pokřikovali: „Takhle svobodný jako my,

pane faráři, nejste, co? Vy musíte být hodný, zatímco my si můžeme dělat, co chceme!“ Potom byli dva z nich odsouzeni za krádeže a šli do vězení. Jeden z nich před nástupem do věznice přišel za mniou na faru se slovy: „Jsem úplně na dně, jsem hajzl, pane faráři, pomodlete se za mne.“ Pomodlil jsem se nad ním, udělal křížek na čele a řekl jsem mu: „Každý z nás má svobodu ve svých rukou. Kéž poznáš opravdové štěstí ve svém životě!“ Jen svobodný člověk se umí správně rozhodovat a může prospívat bližním. Rozlišuje, co je dobré a co zlé, co je pravda a co lež, co je tma a co je světlo. Je to nezávislost a my jsme nasměrováni samotným Kristem k prožití vztahu volnosti. Vidím-li to či ono, nemusím to mít. Být svobodný znamená užívat vlastní svobodu pro to, co je opravdu dobré, být opravdovým člověkem – s čistým a správným svědomím, být a žít pro druhé. Žít láskou a úctou vůči sobě i druhým, umět se zříci práv ve prospěch druhého... To není omezování, ale způsob uskutečňování pravého štěstí.

P. Pavel Seidl, Chlumec n. C.

HLEDÁME LIDI DOBRÉ VŮLE NA JEDNODUCHÉ NÁVŠTĚVY U SENIORŮ

Jde o nenáročnou činnost, která je vhodná pro mladé i pro staré, a čím více lidí ji bude dělat, tím bude naše společnost zdravější a krásnější! Jmenuji se **Lukáš Roztočil** a jsem koordinátor dobrovolníků v Dobrovolnickém centru Farní charity Chrudim. Hlavní náplní činnosti našeho centra je vyhledávat lidi dobré vůle (dobrovolníky), kteří jsou **ochotní pomáhat druhým v nouzi a mají trochu volného času. Ty poté vybavujeme potřebnými informacemi a radami, pojišťujeme je proti újmě na zdraví či majetku druhé osoby, provedeme je organizací, kde mohou pomáhat, a seznámíme je s konkrétními lidmi, kterým pak jednoduchým způsobem, občas, ve svém volném čase chodí pomáhat.**

V Chrudimi nabízíme možnost pomáhat s doučováním dětí ze sociálně vyloučených rodin, pomáhat na vzdělávacích kurzech pro mentálně či fyzicky handicapované, nebo právě pomáhat u seniorů, kteří jsou z nejrůznějších důvodů (většinou zdravotních) nuceni pobývat jinde než doma, tedy v nějaké organizaci. Za těmi chodí naši dobrovolníci na jednoduché návštěvy – povídají si, hrají společenské hry nebo (a to je to nejlepší) je berou ven, na sluníčko, na čerstvý vzduch, na procházky. **Praxe ukázala, že tyto zcela jednoduché aktivity pomáhají výrazným způsobem zlepšovat jak psychický, tak i fyzický stav každého seniora!** Mimo radosti to seniorům pomáhá udržovat kondici a dokonce působí preventivně vůči stařeckým demencím! Senioři mají o takovéto aktivity přirozeně velký zájem a každému se za ně odvděčují svým úsměvem, který je s přibývajícím věkem stále více a více vzácnější a o to cennější. Dobrovolníky posíláme pouze za těmi seniory, kteří o to mají zájem, a každý si může vybrat, za kým bude chtít chodit.

V loňském roce si naší činnosti všimli (a vzápětí nás i hned oslovili) pracovníci heřmanoměsteckého Domova pro seniory U Bažantnice s prosbou o vyhledání několika dobrovolníků, kteří by k nim na takovéto návštěvy chodili. Uveřejnili jsme výzvu v městském časopise Leknín, ale prozatím bez větší odezvy. Obracím se tedy tímto i na vás s prosbou o zvážení, zda byste se mohli stát bližním a věnovat trochu svého volného času (stačí i 1 x za 14 dní na 1-2 hodiny) potřebným seniorům, kteří se jinak cítí osamoceni se svými problémy? I krátká návštěva je z nich totiž dokáže snadno vyvést. Pokud ano, kontaktujte, prosím, přímo sociální pracovníci Domova pro seniory U Bažantnice, **Mgr. Lenku Kellerovou**, tel.: **469 660 268, 774710 576**, e-mail: socialni.ddhm@seznam.cz, která si s vámi domluví schůzku, na které vám vše potřebné vysvětlí. Pro případné dotazy či zájem o dobrovolnictví v Chrudimi můžete kontaktovat i mě, **Bc. Lukáše Roztočila, Dis.**, tel: **608 054 111**, e-mail: dobrovolnicke.centrum.charitacr@tiscali.cz.

Za Farní charitu Chrudim: Bc. Lukáš Roztočil, Dis.,
Koordinátor dobrovolníků

ODPOVĚĎ

Sešli jsme, já i žena, opření o zábradlí paluby a se smutkem hleděli jsme k jihu, kde před chvílí ponořily se do moře nejvyšší štíty hor... Afrika zmizela nám s očí. Afrika tajemná, ukrytá za hustou clonou, mlčící, nedávající odpověď na otázky, dýšící strachem a neklidem.

*„Člověk za lodí!“ rozlehl se náhle hlas důstojníkův z kapitánského můstku. -
“Stop!”*

/.../ Na vlnách objevovala se opodál a co chvíle mizela hlava plavajícího člověka. Pozdvihl ruku, volaje o pomoc.

Ferdynand Antoni Ossendowski: Pod šlehy samumu, 1926, čes. 1931.

Nevím, zda si kdo vzpomene na texty Ossendowského, po Sienkiewiczovi svého času nejznámějšího spisovatele polské Druhé republiky (1918-1939). Netroufám si tvrdit, že jeho knihy, poválečnou cenzurou přikázané k zapomnění, čekají na svého českého čtenáře, vlastně objevitele. V Polsku se tomuto muži mnoha tváří zasloužené pozornosti dostává teprve v posledních letech a zvolna. Nepíši proto...

Jasnozřivost, kterou tento celoživotní globetrotter projevil v odhadu konečných možností evropské koloniální politiky i evropské civilizace ve vztahu ke světu islámu, aspoň částečně pramenila z precizní a o prameny se opírající znalosti míst, z jazykové vybavenosti, ale i z neromantického postoje k ideologiím a jejich násilnému prosazování, jehož byl svědkem v bolševiky uchváceném Rusku. Přestože Ossendowski prožíval, jak sám píše, „mučivé pochybnosti“ o muslimově podání ruky křesťanovi, byl přesvědčen, podobně

jako mnozí lidé ze Západu, o civilizačním poslání západní civilizace s výhradou, že tou, kterou má na mysli, má být taková „civilisace, která zachraňuje, pomáhá, učí, obohacuje, ale nic nebéře, neloupí, nikoho neponižuje, k ničemu nenutí a ctí náboženské city, ideály a lásku k svobodě – takovou evropskou civilizaci musí mít před očima námi pohrdající a nás nenávidějící muslimani.“

Ossendowského ideál z roku 1926 zůstal oslyšen: Evropané sami vůči sobě i v koloniích uplatnili přesně opačné postupy, teprve před více než čtvrtstoletím jsme od sebe odvrátili kolizi trajektorií, po kterých se s neúprosnou sebezničující logikou ubírali už naši předci. Mezitím v zemích s muslimskou většinou, ale i v Evropě zesílil „námi pohrdající a nás nenávidějící“ extrémistický trend v islámu, jehož prvními oběťmi jsou tamní muslimové, buddhisté nebo křesťané.

Vést dialog s muslimy můžeme jen tehdy, když účastníci akceptují právně-politické a antropologické předpoklady, na nichž stojí „náš svět“. Vést dialog lze zdvořile, avšak dialog není výměnou zdvořilostí.

Pokud se ovšem člověk topí, byť se vydal na cestu z jakýchkoli důvodů, je třeba podat pomocnou ruku. „Tonoucí byl Arab,“ píše velký zapomenutý Polák, „záchranci - Kabyl z rybářské vísky pobřežní a námořník – Francouz z Marseille.“

Po devadesáti letech od chvíle, kdy Ossendowski formuloval tyto myšlenky, rád zdůrazním tu pedagogicky významnou z nich: i ti, kteří námi pohrdají nebo nás nenávidí, „musí mít před očima“ nedvojznačně vyjadřované uznání důstojnosti všech lidí a jejich rovnosti.

Aniž bych znal díla světoběžníka Ossendowského, s podobným postojem a Afrikou za zády jsem před lety vystupoval z lodi v Algéciras.

Leoš Tuček, CČSH

AŤ JE NÁM HUŘ!

(ekonomická úvaha)

Všichni se shodnou, drtivá většina společnosti stojí na jedné straně, vše je křišťálově jasné. Přesto stojí za to podlehnout na chvíli pokušení a podívat se na druhý břeh. Protože často není ďábel skrytý jen v detailu, schovává se tam, kde je náš názor a pohled na svět nejslabší.

Česká ekonomika má za sebou fantastický rok. Rostla pravděpodobně o více než čtyři procenta, tedy takřka dvakrát rychlejším tempem, než se ještě před dvanácti měsíci předpokládalo. Radovat se z této zprávy je ale podobné jáсотu nad osobním rekordem v běhu, při kterém do zad foukal vítr, běžec byl na anabolikách a ještě k tomu jel na kole.

Jinak řečeno, zázračný růst české ekonomiky není výsledkem potřebných reforem, růstu produktivity ani kvality českých výrobků. Má ho na svědomí pár vnějších faktorů, které se v příštích letech nemusí a také asi nebudou opakovat.

Jedním z hlavních tahounů růstu byl mimořádný příliv peněz z evropských fondů, když se na mnoho projektů dočerpávaly peníze doslova na poslední chvíli. Ekonomice pomohla i levná ropa, díky níž měli lidé i firmy více peněz na jiné výdaje. A konečně i tolik kritizovaná politika České národní banky, která oslabuje kurz koruny a pomáhá tak zvyšovat konkurenceschopnost českých exportérů na zahraničních trzích.

Česko je tak v pozici člověka, který dosáhl velkého úspěchu, aniž by se musel příliš snažit. A proto je zpráva o skvělém výsledku ekonomiky vlastně zprávou špatnou. Vyvolává pocit klamného sebeuspokojení, že to všechno půjde samo, bez našeho vlastního přičinění. A jak běžné občany, tak i politiky to svádí k rozmařilému zacházení s penězi.

Každý správný hospodář ví, že v dobrých časech je třeba šetřit na ty špatné, které jednou zaručeně přijdou. Míra úspor domácností ale oproti minulým letům klesá a z každé vydělané stokoruny teď Češi spoří jen něco přes devět korun. Stejně se chová i stát. Místo abychom se v době rekordního růstu snažili chovat hospodárně, naplánujeme na letošek schodek státního rozpočtu ve výši sedmdesát miliard korun.

Podle ekonomů přitom mohl být deficit klidně o desítky miliard nižší. Dostali jsme šanci, kterou jsme si nijak nezasloužili. A promarníme ji. Zní to kacířsky, ale k tomu, abychom byli rozumnými a odpovědnými hospodáři, asi opravdu potřebujeme, aby nám bylo hůř. A asi si to i zasloužíme.

INDEX, ekonomický magazín LN, 25.1.2016

CO CHYSTÁME V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

9.4. od 9.00 do 16.00 – **duchovní obnova** na téma: Rokem milosrdenství na skautském srubu u Vyžic pod vedením P. Mgr. Jiřího Bernarda Špačka OP, faráře z Dolní Dobrouče

19.4. od 12.00 do 16.00 – ŘK fara – **sběr** šatstva a dalších věcí pro Diakonii Broumov

29.4. – 18.30 – Rytířský sál zámku – **koncert souboru Klíčenky** (nové CD)

1.5. – 11.00 – Rytířský sál zámku – přednáška **synodního seniora CČE Daniela Ženatého: Šance a úkoly církevního společenství v malém městě dnes**

1.5. – 17.00 Synagoga – **koncert PS Vlastislav a jeho hostů**, s mimořádným hostem Corvus Quartet

8.5. – 16.00 kostel sv. Bartoloměje - přednáška **RNDr. Jiřího Grygara: Proč astrologie nefunguje, kdežto astronomie ano?** (pořádá ČKA)

5.6. – 17.00 – Rytířský sál zámku – přednáška **Martina Chadimy, Th.D.: O Jeronýmu Pražském** (pořádá ČKA)

10.6. – Noc kostelů

Hudební léto v kostele sv. Bartoloměje:

12.6. – Slavnostní zahajovací koncert: Wolfgang Amadeus Mozart: **Requiem d moll, KV 626** - koncert věnovaný 260. výročí narození a 225. výročí úmrtí velikána světové hudby, geniálního Amadea - Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice, PS Vlastislav, VUS, Salvátor, sólisté – řídí T. Žídek

26.6. – Externí koncert na nádvoří zámku – Ondřej Havelka a jeho Melody Makers - „**Nás to tady furt baví**“ - společně připomeneme 20 let tohoto populárního swingového big-bandu

10.7. – Trio barokní hudby – „**Barokní hudební skvosty v barokním kostele sv. Bartoloměje**“ - Tomáš Thon – varhany, Dušan Foltýn – hoboj, Pavel Hromádka – trubka

24.7. – PhilHarmonia Octet Prague a hosté – „**Oslava Mozarta dechem**“ - W. A. Mozart: Serenáda B Dur Gran partita pro 12 dechových nástrojů a kontrabas

7.8. – Heroldovo kvarteto – „**Pocta Antonínu Dvořákovi – velký Čech se narodil před 175 lety**“

21.8. – Schola Gregoriana Pragensis – „**CAROLUS IV. – rex et imperator**“ - mimořádný koncert v rámci oslav 700. výročí narození římského císaře a českého krále Karla IV.

29.8. - Mimořádný závěrečný koncert se potom uskuteční **v pondělí po bartolomějské pouti** v den výročí posvěcení kostela sv. Bartoloměje a v roce, kdy si připomínáme 260 let od zahájení jeho stavby (1756) - špičkový japonský orchestr **Shinagawa junior string orchestra Tokyo** pod taktovkou Reiji Inda, který uvede skladby Čajkovského, Vivaldiho či japonského skladatele Yasushi Akutagawi

A na závěr přání (nejen) velikonoční:

„Vlastní štěstí nacházejte v tom, že budete činit šťastnými jiné, a o toto vaše rozdávané dobro a štěstí bude svět lepší, než když jste na něj přišli,“ říká zakladatel skautingu lord Baden Powell.

Dobro a štěstí, to je pomoc a úsměv a pohazení a dobré slovo a mít čas pro druhé. Rozdávání je „most“, který není příliš daleko. Zkusme se k němu dostat již dnes!

vv

Příští číslo KZ vyjde na heřmanoměstecskou pouť.

Příspěvek na náklady tisku: 7,- Kč